

TEMA ZINK & GRISAR

Experter som Land Lantbruk har talat med tycker att avvänjning utan zink har gått relativt bra i Sverige och att den stora omställningen gjordes långt före EU-förbudet.

FOTO: CECILIA PERSSON

FAKTA: Förbud mot zink i avvänjningen av griskultingar

- Sedan juni i år är det förbjudet att använda zinkoxid i avvänjningen av griskultingar, efter ett EU-beslut.
- Efter fem veckors diande blir det en abrupt förändring när smågriserna ska gå från saggans mjölk till spannmålsbaserat foder. Det är då, under 14 dagar, som zinkoxiden tidigare har använts för att mildra övergången och förhindra diarréer.

Svenska uppfödare har klarat omställningen bra

Förbudet mot att ge zinkoxid vid avvänjning av smågrisar har inte varit någon större omställning för svenska grisuppfödare enligt expertisen.

– Det har gått bra. Det stora jobbet gjorde vi i slutet av 1980-talet och början av 1990-talet, säger Per Wallgren, professor vid avdelningen för djurhälsa och antibiotikafrågor vid SVA.

Sedan beskedet om förbudet kom har en utfasning av zinkanvändning skett hos grisuppfödare.

– Som vanligt är vi snabba på bollen i Sverige. Det påbörjades genast en tillämpning men det har inte ansetts vara ett jätteproblem. Vi var länge nere på 9 procents zinkanvändning i svenska grisbesättningar och sedan uppe på cirka 40 procent igen för fem år sedan, säger Per Wallgren.

Per Wallgren

Tore Elisson

Skötsel och miljö spelar stor roll för att hålla spädgrisdödligheten nere, anser Tore Elisson, rådgivare och försäljare på Vallberga Lantmän.

– Närzinken var tillåten var det nästan för enkelt, man behövde inte tänka på om temperaturen var tillräckligt hög till exempel. Nu går vi tillbaka till en kunskap som inte är ny men som många inte behövt använda sig av.

SVA har nyligen påbörjat dokumentationen av de åtgärder som vidtagits sedan EU-förbudet trädde i kraft.

– Det pågår hela tiden ett förebyg-

gande arbete där branschen varit involverad. Men Sverige gjorde den stora omställningsresan tidigare och jobbade mycket med fodret i samband med foderlagstiftningen som tillkom när vi gick med i EU. Vi var ju dessutom först med att ta bort antibiotikan 1986. Då fick vi problem som vi sedan lärde oss att behärska och det är erfarenheter som vi haft nytta av, säger Per Wallgren.

”Går bättre än någonsin”

Han fortsätter:

– Vi har fått rapporter från dem som lagt ned sin verksamhet efter beskedet såväl som de lantbrukare som gjort insatser och upplever att det går bättre än någonsin. Att zinken inte smakar något vidare har gjort att flera uppfödare säger att grisarna äter bättre nu med uppdaterade foderblandningar utan zink.

Det syns inga tecken på att antibiotikavandningen gått upp i svenska djurbesättningar sedan man slutade ge zink till griskultingar.

– Nej, det tycks inte vara så. Vi har lägre proteinhalter i fodret från början och ligger runt 15 procent, jämfört med Danmark som behöver sänka, säger Per Wallgren.

Inte mer antibiotika

Han får medhåll av Tore Elisson.

– Det är inte min upplevelse att det har behövts mer antibiotika sedan utfasningen. De vaccinationer som finns i dag, och de nya som är på väg eftersom inte alla stammar täcks in, har varit framgångsrika, säger han.

Men det innebär inte att det saknas utmaningar framöver för svenska grisproducenter.

– Det stora just nu rör lönsamhet och osäkerheten kring foderpriser. Världsläget som ligger bakom prishöjningarna gör att man inte vet var det kommer att landa, säger Per Wallgren.

Maria Zander 010-184 44 23
maria.zander@lrfmedia.se

BIGAB

B20

HÖGRE TIPPVINKEL
Upp till 58 grader

ÖKAD EFFEKTIVITET
15% snabbare

EN DESIGN FÖR FRAMTIDEN

Hitta närmaste återförsäljare
på www.forsmw.com

